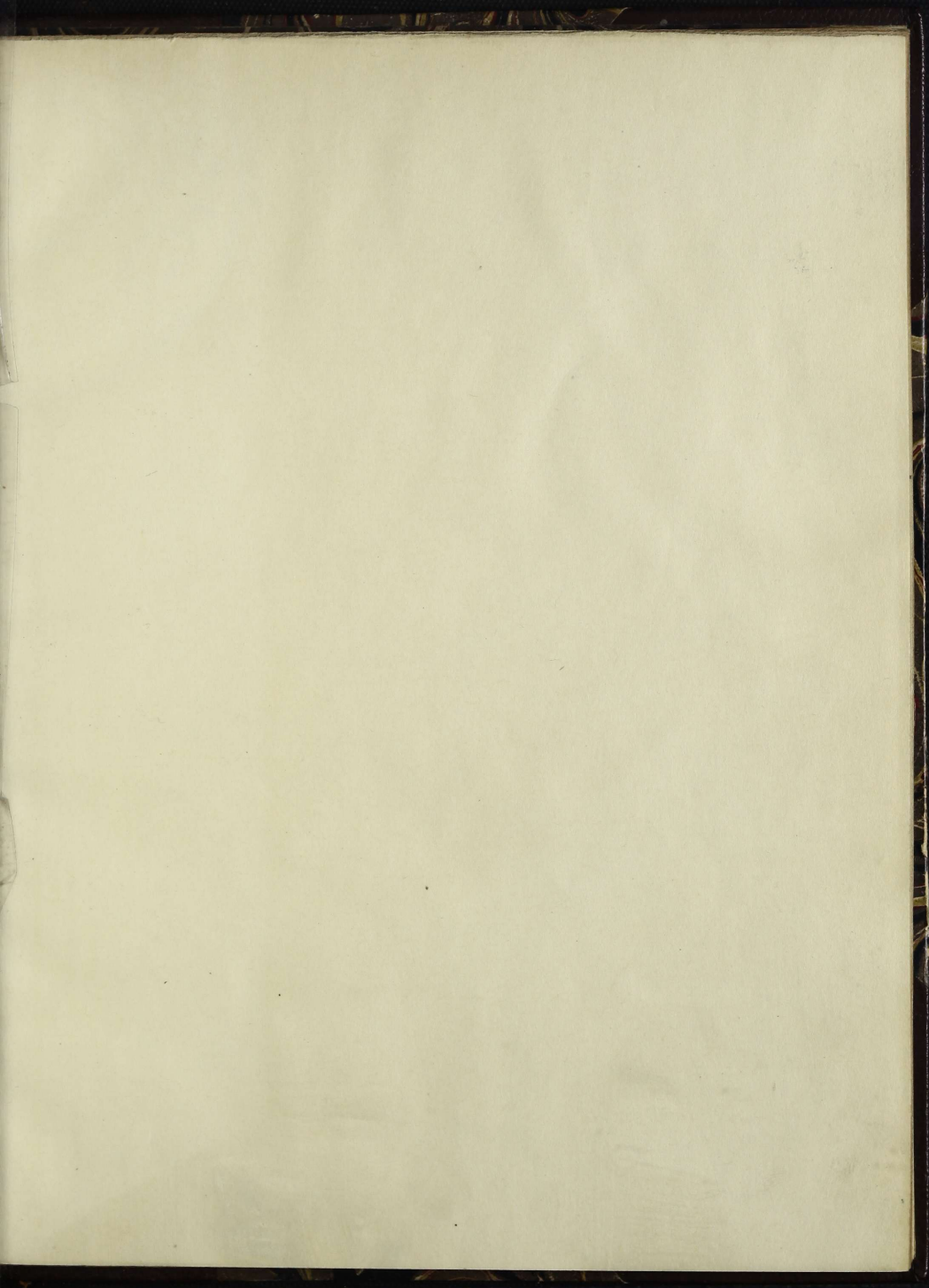
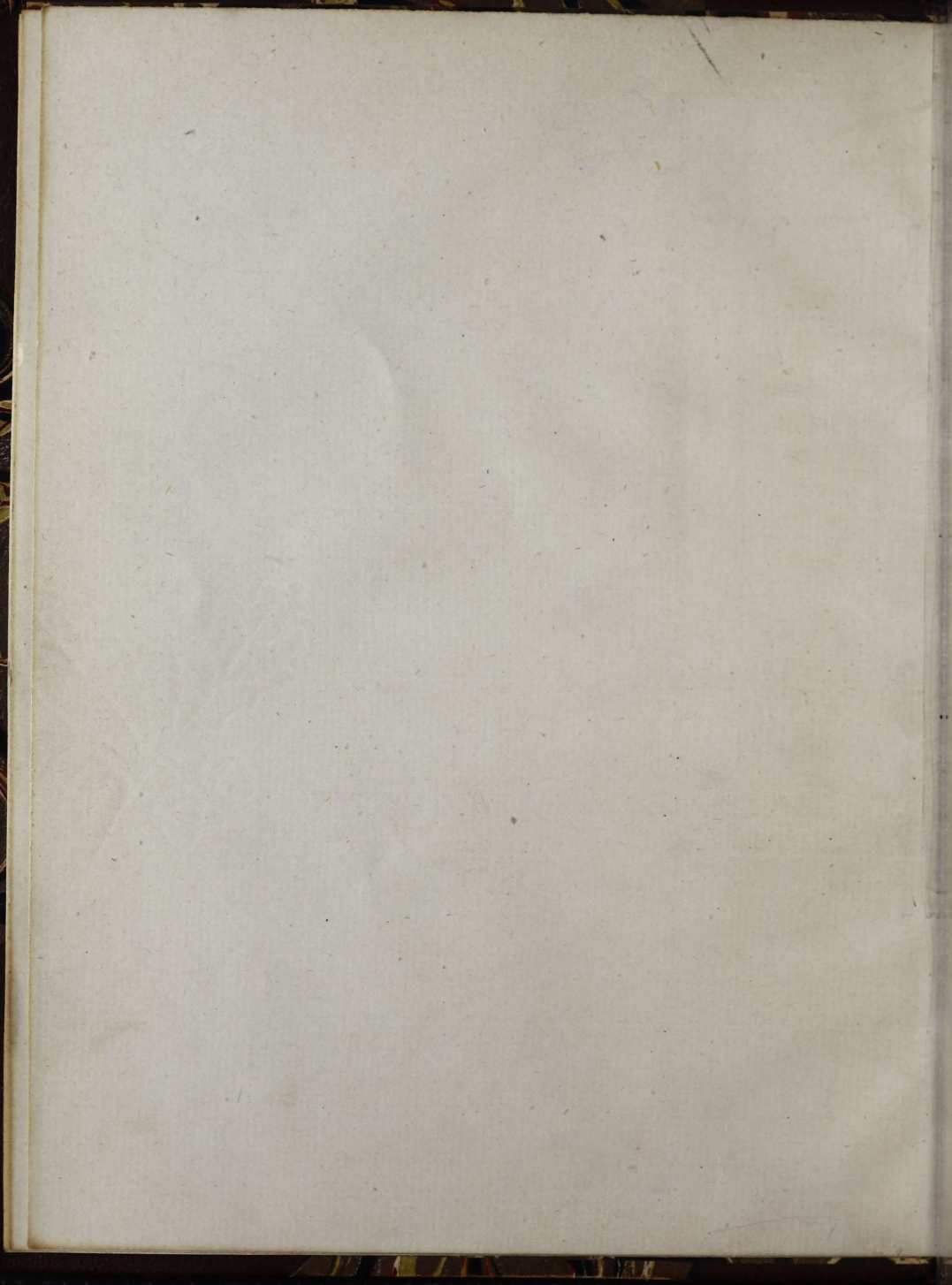

R.M.T.
222.

Liavva F₁₋₂ lev.

HISTORIA Regis Ptolomei Phi

LADELPHI, QVOMODO MOSIS
quinq; libros per Septuaginta duos in-
terprætes ex Hębraico sermone
in Græcum transferri
curauit.

Az Az

Ptolomeus Kiraly=

NAC HISTORIAYA, MIKÉPPEN

AZ MOISESNEC EOT KEONYVET NAGY
költséggel, hetuen két Tolmác
által Sido nyelűből Görög-
re fordittatà.

NYOMTATTATOT COLOSVARAT

I. 5. 88. Eftendőben,

Roll 2

222.

3

24

OKbor bółtunc az réghi nagy údókról,
Kiualtképpen Világ biro Sandorról,
Cyrus Királyrol, és Nabuchodonozorrol
Ezek vtán meg lőt ieles dolgokról.

Emlekőzzúnc most egy réghi údóról,
Ptolomeus Philadelphus Királyról,
Hetuenkét Sido mester tolmáczokrol,
Moyses Törvényénec tolmaczolasárol.

Ptolomeus hetuenkét kérdéséről,
Az kérdésre hetuenkét feleletről,
Tanuságot vehetnec Vrac erről,
Ha meg halgatnayác az réfegségtől.

Történéc hogy Alexander meg hala,
Birodalma ot négy Királyra álla,
Cassander Macedoniat valasíta,
Antigonus kis Asiat valasíta.

Veué Seleucus Syriat magánac,
Ptolomeus lón Vra Egyptomnac,
Ettől foguán Királyit Egyptomnac,
Neuezic és mongyac Ptolomeusnac.

Azert ez nagy hatalmas Király vala,
Ierusalemis meg vótte vala,
Soc bántalan Sidót rabbà tót vala,
Első Ptolomeus Király ez vala.

Gyakran Király ezen bántodic vala,
Felesége neki magtalan vala,

Végre Királt Isten iauáual látà,
Egy szép Fiu magzattal ötet látà.
Igen örüle Király ő kis fiának,
Neuezteté ötet Philadelphusnac,
Testamentumába hagyá Országának,
Hólta vtán hogy Fiát valasztanayác.

Negyuen estendeiglen birta vala,
Egyptomot, végre vgy meg holt vala,
Philadelphus hű Estendős még vala,
Mondhatatlan bölcz eses iffiu vala.

Tudós embereket ő szeret vala,
Ió Könyueket szeret és keduel vala,
Egy tudós bölcz ember köztöc él vala,
Phalereus Demeternec aít hiyác vala.

Az Királynac fő tanácsza ez vala,
Gyermekségében Doctora ez vala,
Király fántalan Könyueket gyűt vala,
Kiket az Könytartóban rakat vala.

Diczi retes lón Királynac fándéka,
Világ serte Könyuekért el boczata,
Kiket akar rakni Könytartoyában,
Világon ne lenne már annac másfa.

Vrac ha nem bannátoc egyyet sólnéc,
Hazatokban minap séllel tekintéc,
Sohól en csak egy Könyuet sem láthatéc,
Pintős serlegöt Oxstáblát láthatéc.

Olly

Olly igen féltec tû lám az Papfágtúl,
Hogy nem tanultoc az Pogán Királytúl,
Az vitéség mégh lehet az Pennátúl,
Bár ne félnetőc így az Bibliatúl.

Vala egykor Doctórral az Tárházban,
Király kérdé hány Kőny az Kőnytartóban,
Két száz ezért monda lenni Tárházban,
Őt száz ezer lenne rövid napokban.

Ést monda Doctor ottan az Királynac,
Meg boczásson felfégőd nekem szolgálDAC,
Drága Kőnyueket értem im az Sidoknae,
Élő Isten törvényénec kit mondDAC.

Rolla gongya legyen te Felfégednec,
Tárházadban azokis it legyenec,
Monda Király búklég hogy it legyenec,
Semmit ne keduez ebben en kinczemnec.

Tanáczomat ha Felféged be véfi,
Doctor mongya, Sidót nem minden érti,
Görögül búklég volna tolmáczolni,
Erről az fő Papnac kellene irni.

Eo tölle ieles Tolmáczokat kérni,
Kiknec Sidoul Görögül kellene tudni,
Az fő Papnac aiándekeket küldenü,
Így kel az Isten Kőnyuét tölle kérni.

Nagyon halgattrya Király mind ezeket,
Iouà hagyà minden ió bebedeket,

Eltökéllé hogy ő az Szent Könyvetket,
Ki kéreti és tolmaczoltattya őket.

Túl más felől Királynac Komornyika,
Aristeas neue, Királynac ilyen szóla,
Felfégednec bizony jó keuanfága,
De egy dolog által ál ez dologban.

Vagyon az Sidóknac erős Istenőc,
Ki az törüent adta csak önékiőc,
Kit neuezünk hiiunc mi Iupiter nec,
Mert az mi eleinktől vgy értőtűc.

Oh melly czudalatos az Ember dolga,
Az jó szabadságot igen iauallya,
Az fogtságot de halálig vtállya,
Igy vagyon Vram az Sidóknac dolga.

Lám jól tudod Vram te orfságodban,
Sántalan soc Sido vagyon rabtságban,
Kiket Atyád hozot ide rabtságban,
Kiert vadnac Sidóc tudom bánatban.

Velőm semmi nem kél keuanfagodban,
Vram kegyelmes légy, főloc biftomban,
Migh Sidóc it lesfnec ez nagy fogtságban,
Tekincz segényeket nyauallyaiokban.

Meg ad azért Vram szabadtságokat,
Az nagy Isten érte ad minden jókat,
Az vtán küld be bár Oratoridat,
Bizuást kéryed Könyuet és Tolmaczokat.

Igen

Igen halgat Király, kérdötte vála,
Vallyon smennyi volna az foglyoc fáma,
Az tanáczoć közöttül egyyic így föla,
Száz ezer fogolynac nem volna hea.

Nem tettzéc soc volna Ptolomeusnac,
Besédét fogadà iò tanaczánac,
Egy nagy lakodalmot ő fogainac,
Sierze, fiabadfagot ada Sidóknac.

Az Magyar országban, és ben Erdélyben,
Királynál, Vraknál íőctanáczt vagyon,
Azért minden ember vgy tanaczollyon,
Tanaczáual fegént ne nyomoriczon.

Czodállatos dolgot minap hallottam,
Egy Vr tanaczától meg ísnyottam,
S'ola, légy lator migh íffiu vagy, Vram,
Az máser te vedel, bár mind en reám.

Vai te gonosf tanács, ki az Istennek
Ellensége vagy te az Ségényeknek,
Nyomorítóya vagy te az Őzuegyőknek
Teged Isten el veszt, higgy befédemnek.

Végezé eſt Király iő tanacziual,
Hogy minden iőt tenne ſegény Sidóckal,
Nem ſokat haſználta ő rabſzagoſckal,
Követeket küldé paranczolattal.

Itben

EDICTVM LIBE-

rationis Iudaeorum.

ITben Egyptomban kic nagy fogtságban,
Atyám melly Sidókat vetőt rabtságban
Megh szabadullyanac haggyuc paranczban,
Ki est nem fogadgya esic haraghban.

Nem léfen ebből senkinec nagy kára,
Hus Siclus léfen mindennec váltság,
Minden ember astis tollunc meg varya,
Husad napra iöyen fel Tariházomban.

Czak ez azért az mi paranczolatunc,
Az ki est fogadgya léfen baratunc,
Az ki nem fogadgya arra haragunc,
Külömbet ezeknél mi sem akarunc.

Vadnac nagy örömben Sidóc segényec,
Nagy halákat adnac az Vr Istennec,
Kegyes voltán az iö Feyedelemnec,
Czodalkoznac okát kérdőzic vala.

Végre meg értéc az Király fändekát,
Hogy keuánnya az Sidóc Bibliayát,
Sokan Sidóc vöüec az Király solgyát,
Egyptomban tönec Sidóc maradást.

Egy sommáya az Raboknac árránac.
Hatfáz hatuan ezer Siclust ofstánac,

Hét

Hét egész nap ezeket meg oluafác,
De semminec tettéc az ió Királynac.

Meghis főla Király fő Tanácziual
Aiándéket külgyen Oratorockal,
Aft végezé hogy egy draga aftallal,
Arany ezüst Czéféket külgyen kannáckal.

Eo az aftalt Salamon Templománac,
S'ent kenyerec hogy azon állanánac,
Arany Czéféc, Pohároc, és az kannác,
Meregetni áldozatkor volnánac.

S'az Gyra ezüstet az nagy fő Papnac,
Király aiándékon Eleazernec,
Ország férent mindönúc iranac
Icles hires Ötueffeket hozánac.

Igen hamar az mértékét ki adà,
Aranyat ezüstöt böuen ki adà,
Hofsfuága félelsége egy vala,
Magasága másfél lingni czak vala.

Söt temérdeksége négy vyni vala,
Liliom módra valo lába vala,
Négy arany karika benne iár vala,
Két aranyas rúd abban által iár vala.

Gyakran körös környül szép virágockal,
Az pártáya ékes szép koronáckal,
Az koronác közöt nagy szép gyöngyeckel,
Meg czillagoztatà drága kőueckel.

Rendel az közepi szép fuma vala,
Mint az Atzél tükör tündőklic vala,
Abban ember képét meg láttya vala,
Carbunculus szép fínt az mutat vala.

Aranybol ezüştől aстал ál vala,
Meander viz raita metzetőt vala,
Sép tekergősen raita folly vala,
Drága Vniockal az pártya vala.

Igen ékes aстал szép virágokkal,
Spikinardal nagy szép Palma ágokkal,
Szőlő gerezdeckel Olay ágokkal,
Sép rosákkal, nagy foc finű almákkal.

Vala Király gyakran az Ötuefleckel,
Harmintz ezüst Czébet szép ékességgel,
Czináltatà aranybol hufat szép rendel,
Őt szép arany kannát czoda szépséggel.

Mind ezeket hetuen Gyra ezüştől,
Czináltatà ötuen Gyra aranybol,
Bőczülhetetlen foc drága kőueckből,
Királyságát meg jelenté ezekből.

Fel kébité ezeckel két hú boldgáyár,
Fő tanaczát egyikét Aristeast,
Az másikat im az Komornyic Andrást,
Im ilyen leuelet iratà mingyarást.

Rex Ptolomæus Elez

azaro summo Iudæorum Pontifici S. P. D.

IRya kőfőnetit Eleazernec,
Ptolomæus Király ez nagy fő Papnac,
Magát aianlya mint iò főmfédgyánac,
Ioual akar lenni mint barattyánac.

Téged kérunc mint bizot barátunkat,
Küld minékunc az ti Bibliatokat,
Es az mellet külgy olly bölcz férfiakat,
Kic Görögül tolmaczollyác azokat.

Czak azért kültúc mi fő tanácsunkat,
Kiktől kültunc egy keués aiándékor,
Egy ezüst aranyból czinált szép ástalt,
Pohárt, Czeféket és ez mellet kannákat.

Voltac Sido foglyoc it Egyiptomban,
Kiket még Atyám vetet vólt rablágban,
Azokat meg szabadítottuc mostan,
Soknac Hopénzt őstottunc vduarunkban.

Végezéc leuelét Király indita,
Két Oratorát ottan el boczata,
Sékerekre ayándékit rakatà,
Az leuelet ezek kezében nyuita.

Oda huszoneggyednapra iutánac,
Az nagy Papnac erről hogy hirt mondánac,

Az Követecém be boczatatánac,
Köszönénec ezek Eleazernec.

Drága aiándékát Ptolomeusnac,
Kiket küldöt vala az Szent Templomnac,
Czodála és igen örüle annac,
Mentől inkább Sidóc szabatságánac.

Felette szép befedekkel beállé,
Követőktől Királt mind meg kérdeze,
Másnap érte egy áldozatot szerze,
Nagy Istennec az Királyért könyörge.

Eeket harmad napig igen jól tarta,
Drága Balsamommal aiandekoza,
Az Isten Templomát vélek el iára,
Az Sion Várát nékic meg mutata.

Ierusalem városát mind el iára,
Templombeli czatornákat mutata,
Az Isten Ladáját nékic mutata,
Az kő Tablát nékic meg mutata.

Tön egy gyűlést az fő Pap negyed napon,
Az Véneket mind be gyűté az napon,
Hat hat férfiakat választá azkoron,
Tizenket nemzetből, föla az napon.

Az Egyptumnac kegyelmes Királya,
Az Isten törvényét töllünk keuánnya,
Mondhatatlan nagy mi hozzánk ió volta,
Dragalátos néki szép aiandéka.

No azért mennyetec el Hetuenketten,
Vigyétec el ez bent Könyuet nagy fépen,
Tolmáczollyátoc meg tû Görög nyeluen,
Veletec léfen az nagy örök Isten.

Tölec ieles aiándékokat küldé,
Király követiuel egyyút erefté,
Ira egy leuelet Királynac küldé,
Pap leuelénec ez vala az rendé.

Eleazarus Pontifex,

Regi Ptolomæo Amico splendidissimo
S. P. D.

ELeazer Ptolomeus Királynac,
Egész Egyptomnac ő Királynac,
Köszönetit irya mint barattyának,
Éltét vgy keuánnya mint ő magának.

Síuuúnc ferént könyörgettúnc Istenec,
Abrahámnac Isaaknac Istenénec,
Hogy aggyon egéséget Felségednec,
Artenoenakis te Felelégednec.

Olly nagy örömünk volt az nap minékünk,
Mikor leueledet adác minékünk,
Halhatatlan jókat töttél mi velünk,
Mert sabadon boczáttad mi nemzetünk.

Láttuc drágalátos aiándékidat,
Kinél sőm nem láthatot dragábbakat,
Arany Ezűst kőueckből rakot Aftalt,
Arany ezűst Czéfeket sőp kannákat.

Véghetetlen ióckal szerettél minket,
De ezekért keuánod csak Kőnyuűnket,
És ez mellet tolmáczolo Bőlczeket,
Méltonac itiltűc te kérésődet.

Mi azonnal az te egélségedért,
Feleségedért Arsenoe Aőőonyért,
Gyermeکیدért, az te iő szerenczédért,
Aldozatot tőttűnc mi mind ezekért.

Im el kűltűc néked az Isten kőnyuűt,
És ez mellet Hetuenkét tudós mestert,
Kic tanűltac Sidót és Gőrőg nyelűct,
Aianlyuc őtalmad alá ezeket.

Léően olly bizodalumnc felségedben,
Ha meg léően ot az Kőnyfordításban,
Haza eresűted őket bekelségben,
Isten legyen veled, légy egélségben.

Olly nagy őrőmmel ők el indulánac,
Egyptom felé mikoron iutánac,
Alexandriaban már az Királnac,
Hire vala hogy ők vtban volnánac.

Sőt im az Várasban be iűttac vala,
Az két fő kőueter elėb hiuata,

Az nagy Pap leuelét ottan oluasa,
Az vtán az Mestereket solita.

Vala az Királynac illyen fokása,
Követec hozzáya ha mennec vala,
Harmintz napig álláson léfnec vala,
Az vtán Királlyal befélnek vala.

Azon czudálkozéc egész vduara,
Miért változot meg Király fokása,
Az Hetuenkét mestert hozzá hiuata,
Semmi haladéc nem lön akkor abban.

Nagy szép arany bötücel vala irua,
Az Isten törvénye feyér hártára,
És az felet az nagy Pap ayándéka,
Be mutatác Királynac egy nagy házban.

Vete semét Király ot az Bölczekre,
Tölóc Isten Könyuet eléb meg kérde,
Sép aranyas kapczait ám fel teité,
Nagy álmelkodással Király ást nézé.

Söt előfer Király hétfer meg haila,
Örömében nagy soc könyuet hullata,
Királyhoz képest mind az ő vduara,
Sirnac, és Bölczeknec Király így sóla.

Igen kőőnnyúc Férfiac tűnéktec,
Munkátokért nagy háláckal tartozunc,
De fellebben Eleazer Púspöknek,
Örök háláckal az nagy Vr Istennek.

Nem

Nem illic tünéktec est czodálnotóc,
Hogy előfer az Szent Isten könyuénc,
Tisztelséget töttem tû előttetec,
Igy kellett ennek lenni iól ertitec.

Kezket Király eggyenkent fogdosa,
Az napot örök Innepnec ő monda,
Antigonult mert az napon meg birta,
Mellyen őket az Isten oda hosta.

Viteté Könyueket be az Tárházban,
Nagy sokakat hiuatà vy vduarban,
Király vigan az Bölczekkel mulata,
Örüendetes lön az Király vduara.

Szerze Dorotheus hetuenkét szállást,
Mindenikben drága meg vetet ágyat,
Kikben szállità ot az Doctörokat,
Hozzà szerzé egy egy gyermek aprodot.

Azok az Mestereknek szolgálánac,
Minden orában ot ielen valánac,
Valaminémű ételt keuanánac,
Mesterőknek azok adua volnánac.

Lön harmadnap az Királynac tanácsa,
Tanaczolásánac ez lön à módgya,
Phallerius Demeternek meg hagyà
Mestereknek czendez helyet gondolna.

Fel fél felé az Tenger sígetiben,
Vala Királynac igen szép vad kerte,

Egy drága szép palota közepette,
Drága szép kárpitockal ékesítue.

Ez hetuenkét Mester egy ackarattal,
Az Szigetben mennec Phalereussal,
Kezeket meg mosuán szép imátkozással,
Dolgokat el kezdéc Isten hiréuel.

Czodálatos nagy forgalmatossággal,
Az ighiket fordittyác egy tanáczuál,
Meg irattyác Phalereus Docttorral,
Mondhatatlan egyyesselc ők egymással.

Imè hetuenkét nap így tolmáczolác,
Az fent Könyuet Görögül meg fordítác,
Ptolomęus Királynac be mutatác,
Hét egész nap előtté meg oluassác.

Tudakozic Király Phalereustól,
Mi oka hogy ez az bölcz Poetaktól,
El titkoltatót világi bölczepektől,
Meg felele Phalereus azontúl.

Az Isten törvényénec felséges volta,
Oka ennec és az Isten tilalma,
Világbi bölczepektől ő el titkolta,
Senki ez ighiket megh ne moczkollya.

Hallottam en meghis Doctor afit mongya,
Theopomphus hogy meg bolondult volna,
Almában az néki hogy meg ielent volna.
Bolondságának mi volna az oka.

C

Isten

Isten azért őtet meg verte vala,
Ez Szent Kőnyből ighiket ki vót volna,
Az kőségnek kikkel iádzodot volna,
Theodoctus ezért meg vakult volna.

Ezeket haluán az Király czudállya,
Azért fõrgalmatolsan paranczollja,
Ez Szent kőnyueket senki ne moczkallya,
Mint egy drága kinczet est vgyan tarczra.

Sola még his Phalereus Bölczeknek,
Sokásoc fõrént ők az Szent Kőnyueknek,
Rutolaira peczétet vessenek,
Ez igickel azért ők be peczétléc.

Atkozot legyen mind Mennyen és földön,
Atkozot legyen házában kertében,
Ez ighékhez valaki többet téssen,
Vagy ezekben csak egy ighit el véssen.

Atkozot az mind iartában kőltében,
Ne legyen nyomos ez földön éltében,
Ki ez Kőnyuet nem tarttya böczületben,
Az egész nép mongya vgy legyen Amen.

Hogy ezeket fõp rendel el végezéc,
Királytul egy vy Vduar hirdettetéc,
Hét egész nap akkor minden iól lakéc,
Hegedúsnek ió Bor innya adáséc.

Legyen vége első rés énénkben,
Aggyunc hálát az Istennek fõuunkben,

Ki

Ki segillőt ez Versőkre elminkben,
Diczirtelség bent neue ez fáz versben.

Sequitur secunda pars

DE SEPTVAGINTADVOBVS

quæstionibus à Ptolomæo propositis,
earundemq; solutionibus.

Tolomæus egy vy Vduart téteté,
Vrakat vitézeket leülteté,
Az hetuenkét Mestert rendben ülteté,

Heted napig Király nagy vigan éle.

El hiuata az Arsenoe assfontis,

Egyetemben assfony házanépétis,

Haluán indul Arsenoe assfonyis,

Solgalánac nagy soc Király fiakis,

Téteté ki Király szép Pohár fékit,

Fényelsiteté szép aranyas palotait,

Vigan hordattya etkeit borait,

Futattya Trombitait vereti dobyait.

Conuiuuium primi

DIEI.

C.

Rendel

Rendel az hetuenkét Mester ül vala,
Király egy egy kérdést töllec kérd vala,
Az elsőől Király kérdötte vala,
Országát mint bekekségben tathassa.

Vgy mond az Bölcz, az Felleéges Istenben,
Szelidléget ha ki követ mindenben,
Iamborokat tarttya nagy tisztességben,
Az olly Ország maradhat bekekségben.

Söt ez vtán az masodiktól kérdé,
Mint lehetne igaz czeleködete,
Sola az bölcz, Király ha te mindenben,
Te magadat meg tekintöd éltedben.

Igy lehet igaz az ember az földén,
Ha az Istent feli egész életében,
És ő tölle tarttya tellyes sűűében,
Bölcsességöt az embernek lelkében.

Lám az harmadikat Király vgy kérdi,
Vallyons hogy lehet hogy minden baráti,
Ollyanoc legyenec fele társai,
Mint ő maga: bölcz arra ást feleli.

Ollyan légy te mint Isten ő Felleéges,
Ki mindennec életöt ad mindenben,
Ést barátid meg értic, és mindenben,
Követnec tégedet az kegyességben.

Söt ez vtán kérdi az negyediker,
Gonoszokat ha mikoron meg büntet,

Iambo-

Iámborokat igazságokban meg ment,
Mindeniknel hogy találhat hirt neuet.

Ved esedben; semmit se kevélységből,
Az bölcz mongya, se hatalmas erőből,
Ne czelekedgyél bűnösfel erdőmből,
Hanem mindent kegyesleges tőrésből.

Az ötödiktől kérdi hogy lehetne,
Viadalban hogy győzhetetlen lenne,
Bölcsz ást mongya hogy imígyen lehetne,
Ha nem biznéc semmit ő Fegyuerében.

Nebizzál vgy mond hatalmadságodban,
Istent nézzed mikor indul az hadban,
Ötet hiyad éléb titoc házadban,
Igy lehetz bódog te minden viadalban.

No ez vtán hatodiktól est kérdi,
Hogy hogy féllyenec tölle ellenségi,
Az Királynac az bölcz im est feleli,
Hogy ha léfnec Isten felő vitézi.

Véle ismet soc hadi késületi,
Kickel mind addig sem kellenc élni,
Migh nem á búklég adgya meg muratni,
Istennekis ez volna termésfeti.

Sokat nem kéléc hetediket kérde,
Mi volna iob az ember nec élteben,
Az Királynac Mester igyen felele,
Ha az ember imest hifi élteben.

Hogy csak Isten biryon minden népeket,
Minden iora csak ő vezeti őket,
Kérdé Király ot az nyóltzadic mestert,
Hogy az ember im az iámbor életöt.

Az ő hólta vtán ő fiainac,
Hogy hadhattyá az ő Maradékinac,
Aft feleli Mester im az Királynac,
Ha meg hagyod Vram te fiainac.

Soha ez Világgi hirben és neuben,
Ne keuélykedgyéc se kazdagágában,
Istenfélőc legyenec ő dolgokban,
Eft had néki im az Testamentumban.

Sőt erre kérdé az kilentzediket,
Mint kellyön az ió és gonofi hir neuet,
Mind egyaránt el senuedni ezeket,
Meg felele sóla ilyen besédeket.

Ez így lehet ha gondolod búuedben,
Hogy az Isten iót és gonofit éltünkben,
Közöslégh adgya az ember nec éltében,
Senki eft el nem kerúlheti földön.

Paranczola Király az Tizediknec,
Hogy meg mongya mind az egéfi vendég nec,
Mi végre kel lenni az erőség nec,
Feleleti ackor ez lón az bölcznec.

Tudgyad Király az mondatic erősnec,
Az ki ió tanaczából végezésénec,

Végre

Végére mehet minden ő kezdésénec,
Hálát adhat az illy ember Istennek.

Vadnac az Királlyal soc Pogán bölczec,
Czudálkoznac hogy az tudós mesterec,
Hirtelen illy ékefen meg felelnec,
Az Istentől fundamentomat vetnec.

Az Királlyal feyenként vigadánac,
Éyfélkorig lakodalmat nyuitánac,
Tób kérdésec más napra haladgyanac,
Ma az Vers szerzőnec innya adgyanac.
Hegedősec somiuhon se maraggyanac. &c.

Conuiuium secundi

DIEI.

GYorfan más nap az ebéd elkészüle,
Király Királne assonnyal le üle,
Tizeneggyedic mestertől est kérdé,
Meg tartani az marhát mint kellene.
Igy lehet ez vgymond, ha Országodban,
Méltatlan dolgokat birodalmodban,
Nem czeleködel te tartományodban,
Pénzed ne kölcz heabaualóságba.

No mond meg tizenkettődic ennékem,
Az igaz mondált en mint követhetem,

Bölcz

Bölcs azt mongya Felsőgedet en kérem,
Meg gondollyad ez világon melly fémérem.

Tökéltetlenség szazuglág emberben,
De kiúáltképpen az Féyedelmekben,
Isten igaz mondást feret emberben,
Hazuglágot gyűlöl minden nemzetben.

Az tizenharmadot kéri meg mongya,
Fegyelőmnec hogy miczoda az módgya,
Bűneket szép főval néha néha,
Meg büntetni fenytéknec az módgya.

De az tizennegyediktől azt kérdé,
Világon kegyelmes hogy hogy lehetne,
Bölcs azt mongya kegyelmes így lehetne,
Ha az Király meg gondolna főueben.

Világra melly nehezen főlettetűnc,
Betegségre nyaualyáual fel nőttűnc,
Istennec kegyelmes voltát tekinczűc,
Egymás ellen így nem kegyetlenkedűnc.

Am az tizenötödiktől meg tudá,
Mi fő dolog minden birodalomban,
L t mongya nem nézni aiándékra,
De Istennec ő bent igazságára.

Sóla Király ot az tizenhatodnac,
Kérdé tölle creyét iamborlág nac,
Bölcs felele és főla az Királynac,
Meg kel gondolni azt minden iambornac.

Czak

Czak az Isten az ki minden titkot lát,
Setét Tömlözetet veseket által lát.
Mindenöckel tében ez minden jókat,
Ha est tébed hinac igen iámbornac.

Veté tizenhetedic eleiben,
Módgya az birodalomnac mi legyen,
Magad birnod előser fűkleg leßen,
Birodalmodban így ió módod leßen.

Vallyon smi módon az iót az gonosztól,
Mint válaſthatom meg gonost az iótól,
Király kérdi az tizennyoltzadiktól,
Meg felele Bölcz így ſola azontúl.

Ez Világon ha te az igazságról,
Elmelkedel czak az ió iamborlágról,
Meg gondolod hogy az Lelköt az testtől,
El ſakaſtani nem lehet bűnnélkül.

Soc rettenetes álmoktól aluttomban,
Mint oháſsam magam az en ágyamban,
Tizenkilentzed adgyad most tuttomra,
Hogy nyughassam éiyel az en ágyamban.

Tudgyad Király hogy az pokol álmoktól,
Így menekedhetel vndoc latáſtól,
Ha Iſtenről gondolkodol és jókról,
Otalmazod magad nappal hirtágtul.

Imè Király huſadikat meg kérdé,
Méletatlanſágot ne tenne élteben,

D

Meg

Meg mondana az miképpen lehetne,
Bölcs önéki erre igyen felele.

Ollyat czelekedgyél Király éltedben,
Ki te hozzád méltó legyen mindenben,
Ne légy éktelen czelekedetődben,
Istent kéryed segillyen téged erre.

Nagyon örül Király minden népéuel,
Az bölczeckel lakic iò Veneröckel,
Had tölczenec bár csak amaz Serleggel,
Hegedösec had laknánac iò keduel.
Minem meg fogy hordótot egy keuével.

Conuiuuium tertii diei.

ES^T akara Ptolomęus ackoron,
Minden ember iøyen be harmad napon,
Vigan lakyéc Királlyal vy vduarban,
Vduarban lépéc Artenoe affony.

Szola Király husoneggyedic mesternek,
Legyen io kezdöye kérdés feitéfnec,
Mi nehezeb dolga Feiedelemnec,
Mongya meg állt az bölcz az Feiedelemnec.

Igen nehéz Király magad meg birnod,
Nehez néked magadon vralkodnod,

Életed-

Életedben magad meg mértékelned,
Lehetetlen dolgot nem kel keuánnod.

No ezen kérde husonkettődiket,
Hogy hogy lehet senkire ez föld felet,
Ne irigykódhessem mond meg nekem est,
Az Királynac mester fiola illyeket.

Ha gondolod hogy minden Királynaknac,
Isten adgya birodalmat azoknac,
Kazdaglágot ő ad az kazdagoknaknac,
Az irigylég semmit árthat azoknac.

Ot meg kérde az husonharmadikat,
Ki vtálhattya meg ő ellenségét,
Bölcs azt mongya, ki nem válogat semélt,
Mindeneckel tében kegyelmeseget.

Nám meg kérde az husonnegyediket,
Diczirete el ne vessen hogy lehet,
Bölcs azt mongya hogy ha nagyot és kiczint,
Egy aránt tisteled kazdagot sfegént.

Ot az husonötödiket meg kérde,
Kit kel neki kiualtképpen tisztelni,
Irigyidet tiszteld bölcz azt feleli,
Ezzel ötet iámborfagra kel vinni.

Rendel husonhatodiktól meg kérde,
Kinec kel földön inkább kedueskedni,
Bölcs azt mongya Sűlcinket kel tisztelni,
Mindeneknél inkább kel keduet lelteni.

E főc vtán az husonhetedikről,
Kérdi miczoda dragáb az szépségnél,
Bölcs azt mongya az iámborág mindennél,
Drágalátosb és feeb minden szépségnél.

Meghis husonnyóltzadiktól meg kérdé,
Hogy ha hírét neuét ő el vesztené,
Mint kellene visontag meg lennie,
Az Királynac mester ilyen felele.

Minden emberekhez légy nagy kegyelmes,
Az bölcz mongya Istenedhöz figyelmes,
Az Istenhez könyörgésseddel lies,
Mert Isten gyógyítja az ki sérelmes.

Az husonkilentzediktól meg kérdé,
Somorúságnélkül miként élhetne,
Bölcs azt mongya senkit meg ne sértene,
De mindennel életében iól tenne.

Gyorsan az harmintzadiktól meg kérdé,
Miczoda fő első az dúczőségben,
Bölcs azt mongya Istent főből félnie,
Mindenben szent ackarattját tennie.

Nagy dicziretben az bölczec valánac,
Több kérdés ec más napra haladánac,
Az Királlyal akkor vigan lakánac,
Szállásokra végre mind el omlánac.
Mongyad Vram ezek ne zaiogyanac.

Conuiuiū quarti diei.

IDŐ azkor io lakásnac ál vala,
Negyed napra gyűlénec mind vduarban,
Király harminzeggyediket solita,
Kéré mongya mi legyen Prudencia.

De az Prudentia az az észesség,
Nem egyéb hanem az lelki ékesség,
Kiuel ez Világon im az emberiség,
Iót gonosztól meg válasszhat olly bentség.

Ezen kérdi az harminztötdikét,
Mint ótalmazhasza meg eggyeséget,
Bölcs mutatà Királynac az észeséget,
Mellyel Isten szeretne embereket.

Imè harminztzharmaidiktól megtuda,
Sűleinec miuel hálát adhatná,
Bölcs aít mongya hogy ha semmi dologban,
Sűleit nem eiti somoruságban.

Ezen kérdi harminztznegyedic mestert,
Óró mest vesteg halgato hogy lehet,
Az bölcz sola Király ha gondolod meg imest,
Halgatásból sokszor nagy hasznod lehet.

Tudakozic az harminztötödiktől,
Mint ohassa magát törüenytoréstől,

Bölcs azt mongya ha meg gondolod süből,
Ísten czelekefic az törüenyekből.

De az harmintzhatodiktól meg tuda,
Rokonfagnac hogy miczoda az hasna,
Bölcs azt mongya mi somorusaginkba,
Azoc léfnec tárfaink banatinkba.

Öt az harmintzhatediktól meg kérdé,
Félelem nélkül miképpen lehetne,
Bölcs felele ha lelked ismerete,
Semmiben nem tibolyogna testedben.

Meg kérdé az harmintznyoltzadic bölcztől,
Mint élhetne mindenkoron okosul,
Bölcs azt mongya ha gondolkodol arról,
Embernec élete nincz mindenkoriól.

Immár harmintzkilentzediket kérdé,
Vallyon sinind lehet hogy soha restségben,
Se Világhi nagy gyönyörű életben,
Ne esneyéc az restlégnec vétkeben.

Nagy könnyen est Király el kerülheted,
Tetíttedet ha kórosként meg nézed,
Mert Országot adot kezeden néked,
Vifely gondot arra snem lési restséged.

Igen tettzie Királynac az felelet,
Az után kerdi az negyüenediket,
Mint ismerhessen meg czalárd süueket,
Kic álnokoc hizelkedő népeket.

Nagy

Nagy forgalmatoson tarczad eszedben,
Ha mind köönetben és mind tanáczbán,
Egy szabadlág léssen te barátidban,
Tudgyad ninczen álnakság az ollyanban.

Olly igen örül Király ő vduarában,
Vigan tarttya vendégit io boráual,
Io volna most meg kénálanád azzál,
Lantost Hegedőst az bornac iauáual.
Had laknánac ne gondolnál bár azzal.

Conuiuiū quinti dici.

Sőt ez vtán feyenként ötöd napra,
Fel iouénec minnyáyan vy Vduarban,
Rend szerént az bölczec előbbi módra,
Le ülénec vigan lakoznac vala.

Tón illy kérdést az negyueneggyedikől,
Miczoda leg nagyob restség embertől,
Bölcs aít mongya valaki gyermekétől,
Vesőt kimil nincz nagyob restség ennél.

Rendel az negyuenkettődiket kérdé,
Hazayánac mint szolgálai kellene,
Bölcs felele, az ki nem kéménlőtte,
Hazayáért életét el vesítötte.

Immár

Im már az negyuenharmadiktól meg tuda,
Önnön magát mennyire kel sabnia,
Felelégének ő keuanóságára,
Az bölcz erre Királynac ilyen sola.

Im iól láttuac Affonnepec melly gyarlóc,
Minden gonofságra őkis melly hailóc,
Igen sokat kel nekiőc fenuednőnc,
Mert nállok nélkül mi el nem élhetűnc.

Eft kérdi az negyuennegyedic bölcztől,
Miként ne czalássec meg emberektől,
Az bölcz mongya, Király az czelczapoktól,
Meg ód magad két fáyu emberektől.

Sőt az negyuenötödiktől meg kérdé,
Miképpen haragos ő ne lehetne,
Az bölcz mongya Istenre kel néznie,
Ki oknélkül nem haragűic emberre.

Veté negyuenhatodic eleiben,
Iò tanáczu hogy miképpen lehetne,
Bölcs azt mongya az imigyen lehetne,
Iót és gonofit ha meg tudna mérnie.

Czak az negyuenhetedikről meg kérdi,
Világ szerént mint kellyen bölczelkedni,
Bölcs így sola annac imigy kel lenni,
Az iò okofságot illic kőuetni.

Hagyà, negyuennyoltzadic hogy meg mőgya,
Kazdagűagnac hogy mi volna iutalma,

Bölcs

Bölcz aſt mongya Iſten annac házába,
Iőueünnec kī lēſen iő gazdáya.

Rendel negyuenkilentzediktől kérdé,
Vallyons melly ház romlana el későbre,
Bölcz így ſóla az mely házat ingyeniben,
Nem csináltac az állana későbre,

Iouà hagyà ötuenödiktől kérdé,
Bölczeſég nec mi volna ő gyümölcsze,
Bölcz aſt mongya Lélek nec czendelőge,
Lelki öröm bölczeſég nec gyümölcsze.

S'ola Király vendéginec vigſággal,
Minden ember lakyéc vigan io borral,
Ne keröld el az Hegedült moſt azzal,
Had üſſe el az roſdát az torkáról.
Am az Lantost tollyác ki bár az házból,

Conuiuium ſexti diei.

TÖN hatod nap Király nagy lakodalmot,
Be hiuata az Arſenoe aſſont,
Le űlteté az hetuenkét tolmáczot,
Es ezeckel Vrakat s Vrſiakat.

It az ötueneggyediket ſolità,
Attól kérdé és bizonnnyal meg tuda,

E

Keuély.

Keuélyfégtől magát hogy meg ohaszá,
Az Királynac az bölcz akkor így föla,

Az melly ember gyakran meg emleközic,
Hogy porr shamú ki arról gondolkodic,
Kiuel ember hogy Istentől gyűlöltetic,
Keuélyfégtől az meg menekedhetic.

De az ötuenkettődiktől meg kérdé,
Kitől kellene tanácsot kérdeni,
Bölcs felele Vram iò meg gondolni,
Mert nem minden ember iò tanács adni.

Illic Vram iárnod annac tanácsán,
Az ki sokat fergódot iò dolgokban,
Nincz haszon mindenkör ishiu tanácsban,
Magoc hasznát kic csak vesic dolgokban.

Vete ötuenharmaidic eleiben,
Az Királynac mi legyen nagyob búksége,
Bölcs ást mongya fölgainac ferelme,
Alatta valóknac hozzá iò kedue.

Az ötuennegyediktől Király meg kérdi,
Procatornac hogy mi volna ő tifti,
Bölcs ást mongya igazat el hitetni,
Az hamisat igazán ki mutatni.

Nám az ötuenötödiket fölituán,
Az melly Országban soc fele nép vagyón,
Kérdi hogy kel rendeket nagy igazán,
Keduét lelmi smeg tartani iò modon.

Tudgyad

Tudgyad Király minden fele nemzetec,
Igy foglaltasd igaságot mindennec,
Ha nem nézed te semellyet senkinec,
De folyasát im az igaz törüénne.

Ez vtán ötuenharodiktól kérdé,
Miczodán bánkodni inkább kellene,
Bölcs felele felebaratunknac esete,
Somoruság ő gonosf ferenczéye.

Sőt az ötuenhetediktol meg kérdi,
Mint kellene hamar fégyent vallani,
Bölcs azt mongya keülységben kel esni,
Mert így könnyeb nagy kudartzot vallani.

Paranczola az ötuennyoltzadiknac,
Hogy meg mongya kire kel az Királynac,
Feyét bizni, Várát bizni auagy az Vrnac,
Meg felele az bölcz arra Királynac.

Illic Király biznod magad ollyakra,
Ki tégedet semmi bossúságába,
El nem árul sem penig haragyában,
Az sükségkor nem néz csak iutalomra.

Rendel kérdé ötuenkilentzediktól,
Hogy marathat az Ország bekeséggel,
Bölcs azt mongya gondal nagy vigyazással,
Tisztartóc ne éllyenec fertelenséggel.

Igy kérdezi hatuanodic mestertis,
Mint lehetlen kedues és tisteleter,

Ast feleli, Király légy te iofagos,
Az latorfag Isten elot vtalatos.

Touab kerdi az hatuaneggyediket,
Mint tarthasson hadban io czendez fuuet,
Bolcz felele tarcz iambor vitezeket,
Kikre bizhads feyedet es nepedet,

Vegezec it hatodic lakodalmot,
Mind feyenkent tesnec sep lakodalmot,
Az Kiraly vigan kossoni io borat,
Nem felelti Hegedofet Lantosat.

Mert vigabban ranthattrya az notayat.

Conuiuium septimi

VEL VLTIMI DIEI.

SOC io lakas vtan hogy iuttac vala,
Heted napra ki az vegso nap vala,
Tizenegy Doctor hatra marat vala,
Sentenciát kic nem mondottac vala.

Ast hagyà azkor Király o Saffarinac,
Hetser iobban fozenec forgodgyanac,
Mert ez volna vege vy vduaranac,
Izene Király Kiralyne assonnac.

Igen hamar ruhayaban oltozec,
Arsenoe assony ackor be lepec,

Királyis

Királyis szép ruhájában öltözéc,
Mint az nap homályban vgyan tündökléc.

Czudálatos lón Királynac ő dolga,
Mondhatatlan néki nagy iámborlaga,
Az hatuankettődíc bölcztől meg tuda,
Mint lehetne igaz okoskodása.

Te felséged magába meg gondollya,
Az mit hallás magában iól meg hánnya,
Aftis meg lásd az ki tenéked mongya,
Igy tanuls igazán okoskodnia.

Ottan sola hatuanharmadic bölcznec,
Okát kérdi miért hogy soc emberek nec,
Iamborlághoz im ninczen ferenczényóc,
Sola az bölcz ot az Feyedelemnec.

Czodállatos az embert az természet,
Részegségre fősiéniségre késítet,
Buyalágra adot nagyob menetelt,
Ezek rész nec látorra soc embereket.

Ot az hatuánnegyediket meg kérdé,
Királynac mit kel köüetni éltében,
Mutatá bölcz az igaz törüenyőkre,
És azoknac igaz köüetésére.

Meg kérdezé hatuanötődíc mestert,
Ki érdemlene feyedelemiséget,
Bölcz ást mongya az ki igazat feret,
Törüeny ferént alnokokat meg büntet.

Meghis kérdi az hatuánharodikat,
Ki érdemlené az Capitánfagot,
Bölcs azt mongya az ki az ember halált,
Bűnnec tartya és feret igazságot.

Paranczola az hatuánhetediknec,
Hogy meg mongya im az Feyedelemnec,
Kit kel tartani czudalatos embernec,
Meg felele bölcz az Feyedelemnec.

Olly embert kel czodálnia mindennec,
Az kit latunc hatalmasnac kazdagnac,
De nem ismeryűc est lenni keuélynec,
Ez mondatie méltán czuda embernec.

Szola ottan az hatuannyoltzadiknac,
Erre kérdi mongya meg az Királynac,
Miben kel lenni foglalatosnac,
Meg felele est monda az Királynac.

Ved elő Király hon vesztég últódben,
Az Isten könyvet keresed meg ebben,
Mint alattad valo nép orfágodban,
Hogy igazán éllyen minden dolgában.

Iuta Király hatuánkilentzedikre,
Attol forgalmatoson meg kérdezé,
Mit miuellyen az ember dolga közbe,
Önnen magát el ne vnnya restségben.

Tudgyon ember gondolkodni magáról,
Életénec igen gyarlo voltáról,

Emle-

Emléközzéc az el mult nagy dolgokról,
 És életét iobbicza meg azokból.

Az hetuenediktől Király meg tudà,
 Mi modon kel neki vigan laknia,
 És lakodalomban nem bánykodnia,
 Az Királynac bölcz így kezdé sólnia.

Az kic Historiákról tudnac sólni,
 Nagy dolgokról meg tudnac emlekezni,
 Annac sáuát otis meg kel halgatni,
 Néha Lantnac s Hegedőnec zöngeni.

Hetueneggyediket Király meg kérdé,
 Fegyedelmet Királyi nemzetbőlé,
 Vagy peniglen segény nemből kellene,
 Az Ország ótalmára fentelnie.

Aszt felele terméset meg mutattya,
 Ebben ember magát az mihez tarcza,
 Segény nemből támat Király iól tudgya,
 Az kölségnec sokszor léfen farkasa.

Im az hetuenkettődiktől meg tuda,
 Mi volna legh drágáb és iob országban,
 Bölcz im az io bekefégre mutatà,
 Ki nagy ritka madár Magyar országban.

Nagy dicziretben az Bölczec valának,
 Hogy hertelen sápen felelni tudnac,
 Az nagy Istent vetic fundamentomnac,
 Egy io kedue hogy iuta az Királynac.

Sép aranyas Pohárát meg tölteté,
Az első mesterre fépen köszöné,
Igyéc abbol mindenie rendről rendre,
Köszönésnec im ez lón az ighie.

Monthatatlan hasznos ielen vóltotoc,
Lón minékúnc, tífteletes Mesterec,
Kiért tünéktec hálaadóć lefűnc,
Valamigh ez Világban mi élhetűnc.

Az Pohárt kit most en kezemben tartoc,
Egészségeért az Eleazernec,
Köszönem en est mostan tú reátoc,
Ezzel fűre eggyet eggyet igyaroc.

Hetuenket inas apród bõlgált tinéktec,
Mind azokat ez nap adom tünéktec,
Harom harom Ghira ezűst tünéktec,
Vegyétec io neuen noha tettzie keűésnec.

Harom harom ingel aiándékozà,
Király az Bõlczeket vgy kéri vala,
Hogy gyakorta iónénec ő hozzáya,
Baratlagát nagy szép bõckal aiánlya.

Ideye hogy el teléc vduaránac,
Az mesterec haza menni akarnac,
Sép aiándékot az Eleazernec,
Király küldé töllec im az nagy Papnac.

Tiz ezűst labu szép Serzel békéket,
Ez mellet harmintz Ghira ezűstõket,

